

Bilag VIII.

Landbrugsministeriet.

København, den 6. Marts 1917.

I Skrivelse af 15. f. M. har det ærede Udvalg oplyst, at der i Udvalget er indbragt et Ændringsforslag til Lovforslagets § 1, hvorefter alle under Godserne hørende Fæste- og Lejehuse inddrages under Lovens Bestemmelser, idet dog enhver Godsejer skal have Ret til foruden Tjenestehusene at undtage fra Salget 1 Hus for hver 50 Tdr. Land Hovedgaardsjord og 1 Hus for hver 25 000 Kr. af Skovenes Ejendomsskyldværdi. — Udvalget har derfor udbedt sig en Udtalelse fra Ministeriet om, hvor mange Huse der kan antages at ville henholdsvis overgaa til Selveje og forblive i Godsejernes Eje, hvis det nævnte Ændringsforslag ophøjes til Lov. —

I denne Anledning skal man tjenstlig meddele, at der ikke foreligger Oplysninger, som tillader en nøjagtig Besvarelse af det fremsatte Spørgsmaal. Efter Forhandling med Det statistiske Departement mener man imidlertid at kunne opgive følgende Tal som tilnærmelsesvis rigtige.

Ifølge de foreliggende Oplysninger om Danmarks Ejendomme med Jordtilliggende i 1901 (Statistiske Meddelelser 4de Række, 14de Bind, 6te Hæfte) var der i nævnte Aar følgende Antal Fæste- og Lejehuse:

1) Huse med Tilliggende af højst 1 Td. Land	11,413
2) — — — — — 1—9 Tdr. Land	11,503
	i alt 22,916

Siden Aaret 1901 er imidlertid et ikke helt ringe Antal Fæste- og Lejehuse overgaaet til Selveje, og det nuværende Antal kan derfor skønsmæssig sættes til ca. 20,000.

Af dette Antal Huse antages imidlertid lavt regnet ca. 2,000 at tilhøre Ejere af Bøndergaarde. Da disse Huse falder udenfor det paatænkte Ændringsforslags Bestemmelser, vil dette Forslag komme til at omfatte højst 18,000 Huse.

Hovedgaardernes Antal kan sættes til ca. 1,000 med et gennemsnitligt Tilliggende af ca. 400 Tdr. Land, og Ejendomsskyldværdien af særskilt vurderede Skove i privat Eje til ca. 80 Mill. Kr. Hvis det ovennævnte Ændringsforslag vedtages, vil Godsejerne derfor opnaa Ret til at undtage fra Salget 8,000 + 3,200 = 11,200 Huse, medens højst 6,800 Huse kan overgaa til Selveje.

Det her beregnede Tal forudsætter imidlertid, at der til alle Hovedgaarde hører 1 Fæste- eller Lejehus for hvert 50 Tdr. Land af Hovedgaardens Tilliggende. Da denne Forudsætning dog selvfølgelig ikke stemmer med Virkeligheden, idet nogle Hovedgaarde vil have flere, andre færre Fæste- og Lejehuse end forudsat, vil det antagne Resultat modificeres noget, saa at Tallet af de Huse, som Godsejerne faar Adgang til at undtage fra Salget, vil blive noget mindre end det ovenfor beregnede Tal af 11,200, og Tallet paa de Huse, der kan overgaa til Selveje, noget større end det ovenfor beregnede Tal af 6,800.

Kristijan Pedersen.

H. Gram.